

Lovforslag nr. L 144

Ændringsforslag

Af uddannelses- og forskningsministeren, tiltrådt af <>:

Til titlen

- 1) Undertitlen affattes således:
»(Udvidede muligheder for studielån og slutlån samt forhøjelse af fribeløb som følge af covid-19)«
[Justering af lovforslagets undertitel]

Til § 1

- 2) I den under *nr. 1* foreslåede § 10 c indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:
»Stk. 2. For uddannelsessøgende, der får uddannelsesstøtte inden for klippekortet, forhøjes det samlede studielån, jf. § 9 og § 10 b, stk. 3, og slutlånet, jf. § 10, der tildeles i den første måned med uddannelsesstøtte efter en periode med lønnet praktik, jf. § 5, stk. 2, nr. 3, med 6.388 kr. (2020-niveau), for hver af månederne marts og april 2020, såfremt disse måneder har indgået i den netop afsluttede periode med lønnet praktik.«
Stk. 2 bliver herefter stk. 3.
[Udvidede lånemuligheder for studielån og slutlån som følge af covid-19 efter endt periode med lønnet praktik i videregående uddannelse]
- 3) I den under *nr. 1* foreslåede § 10 c, stk. 2, der bliver stk. 3, indsættes efter »stk. 1«: »og 2«.
[Bemyndigelse til at forhøjelsen kan ske i andre måneder]
- 4) Efter *nr. 1* indsættes som nyt nummer:
»01. I § 24 indsættes som *stk. 12*:
Stk. 12. Årsfribeløbet eller uddannelsesfribeløbet for støtteåret 2020 kan for uddannelsessøgende, der deltager i samfundskritiske funktioner i forbindelse med beredskab i forhold til covid-19, efter ansøgning forhøjes med den indtægt, som den uddannelsessøgende modtager herfor.«
[Forhøjelse af fribeløb for uddannelsessøgende, der deltager i samfundskritiske funktioner i forbindelse med beredskab i forhold til covid-19]

Til § 2

- 5) *Stk. 1* affattes således:
»*Stk. 1.* Loven træder i kraft ved bekendtgørelse i Lovtidende, jf. dog stk. 3 og 4.«
[Ændret ikrafttrædelsestidspunkt]
- 6) Efter stk. 3 indsættes som *stk. 4*:
»*Stk. 4.* § 24, stk. 12, i SU-loven, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 2, ophæves den 1. januar 2022.«
[Ophævelsesbestemmelse]

Bemærkninger

Til nr. 1

Der er tale om en justering af lovforslagets undertitel ved indsættelse af "samt forhøjelse af fribeløb" som konsekvens af ændringsforslag nr. 4.

Til nr. 2

Statens Uddannelsesstøtte (SU) gives til offentlig anerkendt uddannelse indtil kandidatgrad. Private erhvervsrettede uddannelser kan desuden godkendes som SU-berettigende på lige fod med offentligt anerkendte uddannelser. Der henvises til SU-lovens § 3.

SU ydes uden for klippekortet til uddannelsessøgende i ungdomsuddannelse og inden for klippekortet til uddannelsessøgende i videregående og privat uddannelse. Med klippekort henvises til, at SU til videregående og privat uddannelse gives inden for et begrænset støttesystem (klippekortet), hvor en måneds SU tæller som et klip, og der fastsættes en øvre ramme for støtten. Der henvises til SU-lovens §§ 6 og 15.

SU gives i form af stipendier og lån. Studielån gives i måneder, hvor den uddannelsessøgende samtidig modtager stipendium. Studielånet udgør 3.194 kr. (2020-niveau) og kan forhøjes med op til 1.721 kr. (2020-niveau) for uddannelsessøgende, der på grund af forældrenes indkomst ikke har ret til det fulde tillæg til grundstipendiet. Slutlån udgør 8.241 kr. (2020-niveau) om måneden og kan gives til uddannelsessøgende i videregående uddannelse, når den uddannelsessøgende har opbrugt sine stipendier til den pågældende uddannelse. Sammen med stipendium og studielån, eller sammen med slutlån, kan uddannelsessøgende, der er forsørgere, optage et supplerende studielån. Der henvises til kapitel 3 om støtteformer og støttebeløb i SU-loven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1037 af 30. august 2017.

En uddannelse skal være ulønnet for at give ret til SU. Uddannelses- og forskningsministeren kan dog fastsætte regler om, at der kan gives SU til uddannelser, der omfatter lønnet praktik, herunder i hvilke perioder, der kan gives støtte. Der henvises til SU-lovens § 5.

Styrelsen for Institutioner og Uddannelsesstøtte (herefter styrelsen) kan godkende, at en uddannelse, der omfatter både undervisningsperioder og perioder med lønnet praktik, giver ret til SU i undervisningsperioderne. Styrelsen bestemmer i de tilfælde, hvilke måneder, der indgår i undervisningsperioden, og hvilke måneder der ikke kan gives SU i på grund af lønnet praktik. Styrelsen kan endvidere bestemme, hvordan ferieperioder fordeles mellem undervisning og lønnet praktik. Der henvises til § 17 i bekendtgørelse nr. 1515 af 13. december 2017 om statens uddannelsesstøtte (SU-bekendtgørelsen).

Uddannelses- og forskningsministeren kan fastsætte regler om, at der i uddannelser, der omfatter lønnet praktik, kan udbetales SU med dobbelt sats i måneden før den første periode med lønnet praktik. Der henvises til § 20 a i SU-loven.

Bemyndigelsen er udmøntet i § 29 i SU-bekendtgørelsen, hvorefter en uddannelsessøgende i uddannelser, hvor der indgår måneder med lønnet praktik, efter ansøgning kan få udbetalt stipendium og studielån med to klip i måneden før den første måned med lønnet praktik. Den uddannelsessøgende skal have mindst to klip tilbage ved begyndelsen af denne måned. Der kan kun udbetales to klip i måneden før den første periode i uddannelsen med lønnet praktik. Hvis den uddannelsessøgende ikke har valgt klip fra eller i øvrigt sparet klip op, udbetales der ikke støtte i den første måned efter den sidste periode i uddannelsen med lønnet praktik.

Uddannelsessøgende, der ønsker at optage et lån, skal først søge om at få lånet tildelt. I tildelingen ligger en kontrol af, om den uddannelsessøgende er optaget på en SU-berettigende uddannelse og i øvrigt opfylder de almindelige betingelser for ret til SU, jf. SU-lovens kapitel 1 og 2.

Ansøgning om tildeling af studielån sker via styrelsens selvbetjeningsystem minSU, og ansøgningen skal være modtaget senest den 5. december i det støtteår, hvori der søges studielån. Det vil sige, at ansøgning om studielån i 2020 skal være indgivet senest den 5. december 2020. Der kan dog alene søges om studielån til den uddannelse, som den uddannelsessøgende er i gang med på ansøgningstidspunktet. Der henvises til § 43, stk. 2, i SU-bekendtgørelsen, jf. bekendtgørelse nr. 1515 af 13. december 2017.

Ansøgning om tildeling af slutlån sker ligeledes gennem minSU, og ansøgningen skal være modtaget inden udgangen af den måned, hvor den uddannelsessøgende ønsker slutlånet fra, jf. SU-bekendtgørelsens § 43, stk. 1.

Når lånet er tildelt, skal den uddannelsessøgende godkende sin låneplan og dermed indgå en låneaftale med styrelsen om at få lånet eller dele af lånet udbetalt. Den uddannelsessøgende har ikke adgang til at godkende låneplanen i perioder, hvor den uddannelsessøgende har orlov fra uddannelsen, er erklæret studieinaktiv efter SU-reglerne eller ikke er indskrevet på en SU-berettigende uddannelse, jf. SU-lovens § 38 c, stk. 3, og § 38 d, stk. 2.

I forbindelse med godkendelse af låneplanen vælger den uddannelsessøgende selv i hvilke måneder, vedkommende ønsker at få udbetalt lånet, og for så vidt angår studielån, hvilket beløb der ønskes udbetalt i de enkelte måneder, dog inden for de i SU-loven fastsatte maksimumrammer for de enkelte typer lån. Slutlån udbetales altid med det maksimale beløb i de måneder, den uddannelsessøgende ønsker lånet udbetalt. Der henvises til SU-lovens §§ 38 c og 38 d.

Den uddannelsessøgende kan på ethvert tidspunkt inden for et givent støtteår ændre på låneplanen for det pågældende støtteår. Ved ændring af låneplanen indgår den uddannelsessøgende således en ny revideret låneaftale med styrelsen.

Med det foreslåede § 10 c, stk. 1, foreslås det at give uddannelsessøgende, der i marts og/eller april 2020 modtager SU, mulighed for at søge om et ekstra SU-lån i marts og april 2020 på op til 6.388 kr. pr. måned. Muligheden vil blive en økonomisk håndsrækning til uddannelsessøgende, der som følge af konsekvenserne af covid-19 kan risikere at miste deres fritids- og studiejob. Med forslaget vil de uddannelsessøgende kunne opretholde deres månedlige disponible indkomst, også selvom de mister deres arbejde som følge af konsekvenserne af covid-19.

Uddannelsessøgende, der er i lønnet praktik i marts og/eller april 2020, kan imidlertid ikke gøre brug af den udvidede lånemulighed, idet uddannelsessøgende ikke har mulighed for at få SU i perioder, hvor de er i lønnet praktik.

Med henblik på at give uddannelsessøgende, der er i lønnet praktik i marts og/eller april 2020 som led i en uddannelse, der gives SU til inden for klippekortet, en økonomisk håndsrækning, idet de som følge af konsekvenserne af covid-19 også risikerer at miste deres fritids- og studiejob, foreslås det at udvide lånemulighederne for denne gruppe, når de vender tilbage til den SU-berettigende undervisningsperiode efter praktikperiodens afslutning.

Det foreslås på den baggrund, at der i den foreslåede § 10 c indsættes et stk. 2, hvoraf følger, at for uddannelsessøgende, der får uddannelsesstøtte inden for klippekortet, forhøjes det samlede studielån, jf. § 9 og § 10 b, stk. 3, og slutlånet, jf. § 10, der tildes i den første måned med uddannelsesstøtte efter en

periode med lønnet praktik, jf. § 5, stk. 2, nr. 3, med 6.388 kr. (2020-niveau), for hver af månederne marts og april 2020, såfremt disse måneder har indgået i den netop afsluttede periode med lønnet praktik.

Den foreslåede bestemmelse medfører, at uddannelsessøgende i uddannelse inden for klippekortet, der som led i deres uddannelse er i lønnet praktik i marts og/eller april 2020, vil få ret til at få udbetalt, hvad der svarer til 4 måneders ekstra studielån ud over deres SU-stipendier og eksisterende muligheder for SU-lån i den første måned med SU efter praktikperiodens afslutning. Det indebærer, at den uddannelsessøgende i den første måned med SU efter praktikperiodens afslutning vil kunne få udbetalt op til 12.776 kr. (2020-niveau) ud over deres SU-stipendium og eksisterende muligheder for SU-lån. Dertil kommer eventuelt forsørgerlån og forhøjet lån for uddannelsessøgende, der får forældreindkomstafhængig SU.

Den første måned med SU er den måned, der ligger umiddelbart efter afslutning af praktikperioden, hvis den uddannelsessøgende ikke har fået udbetalt SU med dobbelt sats i måneden før praktikperioden, eller hvis den uddannelsessøgende har fået udbetalt SU med dobbelt sats i måneden før praktikperiode og har valgt klip fra eller i øvrigt sparet klip op. For uddannelsessøgende, der har fået udbetalt SU med dobbelt sats i måneden før praktikperioden uden at have valgt klip fra eller i øvrigt sparet klip op, er den første måned med SU den måned, der ligger to måneder efter afslutning af praktikperioden.

Den foreslåede ordning vil – tidsmæssigt forskudt – svare til den ordning, der med lovforslaget er foreslået indført for uddannelsessøgende, der får SU i marts og april 2020, jf. forslaget til § 10 c, stk. 1. En uddannelsessøgende, der f.eks. færdiggør sin praktikperiode i juni 2020, og som modtager SU fra juli 2020, vil i juli 2020 kunne søge om ekstra SU-lån svarende til 2 gange 6.388 kr., hvis praktikperioden har omfattet både marts og april 2020.

Den forhøjede lånemulighed vil automatisk blive tildelt til uddannelsessøgende, der allerede har fået tildelt lån i form af studielån og eventuelt supplerende studielån til forsørgere eller slutlån i den første måned med SU efter perioden med lønnet praktik.

For at få lånet udbetalt skal den uddannelsessøgende på sædvanlig vis godkende en ny låneplan, når den uddannelsessøgende har modtaget en støttemeddelelse med den ændrede tildeling. Det vil således være op til den enkelte uddannelsessøgende, om pågældende ønsker at udnytte muligheden for at optage et højere lån. Fristerne for godkendelse af låneplanen vil følge de almindelige regler, hvorefter låneplanen kan godkendes når som helst, den uddannelsessøgende er under uddannelsen inden for støtteåret, når blot den uddannelsessøgende ikke har orlov fra uddannelsen eller er erklæret studieinaktiv efter SU-reglerne.

Hvis den uddannelsessøgende ikke allerede har fået tildelt lån i den første måned med SU efter perioden med lønnet praktik, skal den uddannelsessøgende søge om tildeling af lån på sædvanligvis vis via selvbetjeningsystemet minSU. Her gælder de almindelige ansøgningsfrister, således at ansøgning om studielån eller slutlån, herunder det supplerende studielån til forsørgere, skal være modtaget inden for den uddannelse, som der søges lån til, dog senest den 5. december i støtteåret. Det vil sige, at ansøgning om studielån i 2020 skal være indgivet senest den 5. december 2020. Ansøgning om slutlån skal dog være modtaget inden udgangen af den måned, hvortil der søges slutlån. Ved udbetaling af slutlån kan den uddannelsessøgende vælge mellem at anmode om udbetaling af den sædvanlige slutlånsats eller den forhøjede sats.

Forslaget vurderes som udgangspunkt at være udgiftsneutralt over den samlede låneperiode. Øget låneoptagelse vil medføre øgede renteindtægter, og der vil være en andel af lånene, der misligholdes og i

sidste ende må afskrives med tab. Det er ikke på tidspunktet for lovforslagets fremsættelse muligt at angive et præcist skøn for, hvor mange uddannelsessøgende, der vil udnytte muligheden, og i hvilken grad.

Til nr. 3

Efter det i lovforslaget foreslåede § 10, stk. 2, der med ændringsforslaget bliver stk. 3, foreslås det, at uddannelses- og forskningsministeren kan fastsætte regler om, at forhøjelsen af lån i marts og april 2020 kan ske i andre måneder.

Med ændringsforslagets § 1, nr. 3, foreslås det, at uddannelses- og forskningsministerens bemyndigelse i det foreslåede § 10, stk. 3, udvides, så uddannelses- og forskningsministeren også bemyndiges til at kunne fastsætte regler om, at forhøjelsen i det foreslåede § 10 c, stk. 2, også skal gælde i andre måneder.

Det er hensigten, at ministeren med hjemmel i det foreslåede § 10 c, stk. 3, vil kunne fastsætte regler i bekendtgørelse om at forlænge den udvidede lånemulighed for uddannelsessøgende, hvis konsekvenserne af covid-19 fortsat vurderes at nødvendiggøre dette.

Til nr. 4

Det følger af SU-loven, at SU udbetales med foreløbige beløb i støtteåret. Støtten tildeles med endelige beløb efter støtteårets afslutning, jf. § 28 i SU-loven. Den endelige tildeling sker efter udgangen af hvert støtteår i forbindelse med indkomstkollen. Her sammenholder styrelsen den uddannelsessøgendes egenindkomst i støtteåret, jf. § 23 i SU-loven, med årsfribeløbet eller uddannelsesfribeløbet, jf. § 24. Overskrider egenindkomsten den uddannelsessøgendes årsfribeløb eller uddannelsesfribeløb, skal den uddannelsessøgende tilbagebetale en del af eller hele den modtagne støtte. Dette følger af SU-lovens kapitel 7.

For uddannelsessøgende, der modtager SU uden for klippekortet, udgør det laveste fribeløb 7.318 kr. (2013-niveau) pr. måned, svarende til 8.957 kr. (2020-niveau) pr. måned og gælder i måneder, hvor den uddannelsessøgende modtager SU, jf. SU-lovens § 24, stk. 1, nr. 1.

For uddannelsessøgende, der modtager SU inden for klippekortet, udgør det laveste fribeløb 11.543 kr. (2013-niveau) pr. måned, svarende til 13.542 kr. (2020-niveau) pr. måned og gælder i måneder, hvor den uddannelsessøgende modtager SU, jf. SU-lovens § 24, stk. 1, nr. 2.

Herudover gælder det mellemste fribeløb på 18.278 kr. (2013-niveau) pr. måned, svarende til 19.840 kr. (2020-niveau) pr. måned, i de måneder, hvor den uddannelsessøgende har fravalgt uddannelsesstøtte, har orlov fra uddannelsen, er i lønnet praktik som en del af uddannelsen eller er erklæret studieinaktiv. Det højeste fribeløb på 35.180 kr. (2013-niveau) pr. måned, svarende til 38.187 kr. (2020-niveau) pr. måned, gælder i måneder, hvor den uddannelsessøgende er uden for uddannelse, ikke har flere klip til en videregående uddannelse og ikke modtager slutlån eller ikke opfylder de grundlæggende betingelser for retten til uddannelsesstøtte, herunder aldersbetingelsen m.v. Det følger af SU-lovens § 24, stk. 2 og 3.

Årsfribeløbet eller uddannelsesfribeløbet kan i nogle tilfælde forhøjes.

Således fremgår det af eksempelvis SU-lovens § 24, stk. 8, at årsfribeløbet eller uddannelsesfribeløbet for uddannelsessøgende ved politiets grunduddannelse efter ansøgning kan forhøjes med den indtægt, som den uddannelsessøgende modtager ved udførelse af særlige politiopgaver.

Der findes således i gældende ret mulighed for, at elever på politiets grunduddannelse kan søge om forhøjelse af fribeløbet for den indtægt, som de modtager ved udførelse af særlige politiopgaver. Det

gælder f.eks., når politiet i visse situationer er nødsaget til at iværksætte et særligt beredskab, hvor også de uddannelsessøgende ved politiets grunduddannelse benyttes til udførelse af særlige politiopgaver, f.eks. i forbindelse med katastrofesituationer.

Med øget pres på samfundskritiske funktioner i forbindelse med covid-19 kan der være større efterspørgsel på uddannelsessøgende, der kan deltage i beredskab i forhold til covid-19. Med beredskab i forhold til covid-19 menes bl.a. borgere med en sundhedsfaglig eller pædagogisk baggrund, der bliver anmodet om at træde til som ekstra assistance i samfundskritiske funktioner, og hvor dette arbejde ikke udføres som en del af borgerens almindelige arbejde. Den højere indkomst, som de uddannelsessøgende, der tager del i dette beredskab, kan få i denne periode, kan føre til, at de overskrider grænsen for den indkomst, de må have ved siden af deres SU (årsfribeløbet eller uddannelsesfribeløbet).

For at undgå at de uddannelsessøgende, som måtte få særligt høj indkomst på grund af deltagelse i covid-19-beredskab, får et krav om tilbagebetaling af for meget udbetalt støtte på grund af indkomster i forbindelse med deres deltagelse i beredskabet, vil de uddannelsessøgende efter de gældende regler være nødt til at fravælge måneder med SU for at øge årsfribeløbet eller uddannelsesfribeløbet.

Med ændringsforslaget indsættes et nyt *stk. 12* i SU-lovens § 24, hvorefter årsfribeløbet eller uddannelsesfribeløbet for støtteåret 2020 for uddannelsessøgende, der deltager i samfundskritiske funktioner i forbindelse med beredskab i forhold til covid-19, efter ansøgning kan forhøjes med den indtægt, som den uddannelsessøgende modtager herfor.

Ændringsforslaget medfører, at alle uddannelsessøgende, der i 2020 deltager i samfundskritiske funktioner i forbindelse med beredskab i forhold til covid-19, vil få mulighed for at søge om forhøjelse af årsfribeløbet eller uddannelsesfribeløbet for den indtægt, som de modtager for deltagelse i samfundskritiske funktioner i forbindelse med covid-19-beredskab.

Det forventes, at det særligt vil være medicin- og sygeplejerskestuderende til ekstravagter (FADL-vagter) og SOSU-elever, der vil være stor efterspørgsel på til at deltage i covid-19-beredskab.

Årsfribeløbet eller uddannelsesfribeløbet for støtteåret 2020 vil med ændringsforslaget blive forhøjet med den indtægt, som er optjent ved deltagelse i covid-19-beredskab. Hermed sikres det, at de uddannelsessøgende, som under uddannelsen deltager i beredskabet, ikke vil komme i en situation, hvor de – grundet deltagelsen – bliver stillet over for et krav om at tilbagebetale SU eller fravælge SU for at undgå at komme i denne situation.

Når årsopgørelsen for 2020 foreligger, hvilket for de fleste støttemodtagere sker i foråret 2021, foretager styrelsen indkomstkollen for støtteåret, hvor den uddannelsessøgendes egenindkomst i støtteåret 2020 sammenholdes med årsfribeløbet eller uddannelsesfribeløbet for støtteåret.

I de tilfælde, hvor de uddannelsessøgende under en uddannelsesperiode yder assistance i samfundskritiske funktioner som en del af covid-19-beredskab, vil indtægten forbundet hermed altid kunne medføre forhøjelse af årsfribeløbet eller uddannelsesfribeløbet.

I forbindelse med ansøgning om forhøjelse af årsfribeløbet eller uddannelsesfribeløbet for støtteåret 2020 vil den uddannelsessøgende skulle godtgøre, at beløbet er optjent i forbindelse med deltagelse i samfundskritiske funktioner i forbindelse med covid-19-beredskab.

De økonomiske konsekvenser ved forslaget skønnes at være 1,6 mio. kr. i 2020 i færre indtægter i forbindelse med færre rejste indkomstkollkrav. Skønnet er behæftet med usikkerhed.

Til nr. 5

Det fremgår af lovforslagets § 2, stk. 1, at loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelse i Lovtidende, jf. dog stk. 3.

Det foreslås at nyaffatte ikrafttrædelsesbestemmelsen, så ikrafttrædelsestidspunktet ændres til tidspunktet for bekendtgørelse i Lovtidende, jf. dog stk. 3 og 4. Baggrunden for nyaffattelsen er dels nødvendigheden af at kunne iværksætte de foreslåede forhøjelser af de udvidede lånemuligheder hurtigst muligt, dels en konsekvens af, at der foreslås indsat et § 2, stk. 4, om ophævelse af den foreslåede § 24, stk. 12.

Til nr. 6

Det fremgår af lovforslagets § 2, stk. 3, at lovforslagets § 10 c ophæves den 1. marts 2021.

Med ændringsforslaget foreslås det, at § 24, stk. 12, i SU-loven, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 2, ophæves den 1. januar 2022. Det foreslåede ophævelsestidspunkt tager højde for, at indkomstkontrollen for støtteåret 2020 foretages i løbet af kalenderåret 2021. Uddannelsessøgende skal således søge om forhøjelsen af fribeløbet inden udgangen af 2021.

Bestemmelsen vil indebære, at de nye regler om forhøjelse af fribeløb gældende for støtteåret 2020 for uddannelsessøgende, der deltager i samfundskritiske funktioner i forbindelse med beredskab i forhold til covid-19, der gennemføres med ændringsforslaget, automatisk ophæves, medmindre Folketinget forinden beslutter at forlænge reglernes gyldighedsperiode.